

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠD

	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠD	
	č.j. ZSVA-092/2021	účinnost: 1. května 2021
	spisový znak: 1.1.4	skartační znak: A10
	zpracoval:	

**„Vážnou příčinou, proč člověk ztrácí
důvěru v sebe, je ztráta pocitu, že je
milován.“**

Karel Čapek

Úvodní ustanovení

Tento dokument vznikl ve smyslu § 111 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším a jiném vzdělávání (dále jen „školní zákon“), ve znění pozdějších úprav a dále v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších úprav.

Školní vzdělávací program pro školní družinu upravuje především obsah zájmového vzdělávání ve školní družině jako součásti Základní školy Valdice, příspěvkové organizace. Vnitřní řád školní družiny je samostatným dokumentem.

Obsah:

Úvodní ustanovení

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠD

II. CHARAKTERISTIKA ŠD

1. Kapacita ŠD
2. Co nabízíme ve ŠD
3. Vybavení ŠD
4. Pedagogické zabezpečení

5. Podmínky pro přijímání dětí
6. Formy zájmového vzdělávání
7. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve ŠD

III. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠD

1. Zaměření ŠD
2. Strategie zájmového vzdělávání, klíčové kompetence
3. Zabezpečení zájmových činností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
4. Zabezpečení zájmového vzdělávání žáků mimořádně nadaných
5. Cíle zájmového vzdělávání ve ŠD
6. Obsah vzdělávání a druhy činností ŠD
7. Průřezová témata základního vzdělávání
8. Měsíční plán ŠD

IV. PEDAGOGICKÁ DOKUMENTACE

V. PLÁN KONTROLNÍ A EVALUAČNÍ ČINNOSTI V ŠD

Závěrečné ustanovení

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠD

Adresa: ŠD při Základní škole Valdice, příspěvková organizace, Jičínská 30, 507 11 Valdice

IZO školní družiny: 117300349

Zřizovatel: Obec Valdice, Jičínská 37, 507 11 Valdice

Ředitel školy: doc. PhDr. Tibor Vojtko, Ph.D.

Vedoucí vychovatelka: Alena Kosáková

Provoz školní družiny:

Ranní provoz: 6.30 – 7.35 hod.

Odpolední provoz: 11.40 – 16.00 hod.

Telefon: 493 533 328

E-mail: kosakova@zsvaldice.cz

Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005

Datum zahájení činnosti: 18. 3. 1996

II. CHARAKTERISTIKA ŠD

1. Kapacita ŠD

Kapacita školní družiny je 50 žáků. Standardně otevíráme dvě oddělení ŠD a to I. oddělení pro 1. - 2. třídu a II. oddělení pro 3. - 5. třídu Základní školy Valdice.

2. Co nabízíme ve ŠD

ŠD slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování.

Nabízíme pravidelnou a příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování. Využíváme otevřené nabídky spontánních činností a umožňujeme účastníkům ŠD odpočinkové činnosti. Nabízíme pestrou nabídku zájmových činností ve známém prostředí, které dává dětem pocit bezpečí.

Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti dětí. Chceme, aby prostory ŠD byly pro děti příjemné a pomáhaly k vytváření vhodného klimatu ve skupině. Spojujeme věkové skupiny v jedné ŠD se záměrem, aby starší předávali své zkušenosti a dovednosti mladším dětem.

Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím v souladu s ŠVP Základní školy Valdice. Podněcujeme schopnosti smysluplně trávit volný čas, řešit problémy, komunikovat, pracovat a spolupracovat.

Po skončení vyučování všichni žáci potřebují relaxovat a nabrat síly pro další práci. Proto je čas strávený ve ŠD záměrně směřován k co nejčastějšímu pobytu dětí venku, na čerstvém vzduchu. Každý den se přesouváme do prostor školní jídelny a zpět. Té příležitosti využíváme k následné procházce, pobytu v parku, na dětském hřišti, na školním sportovním hřišti, na školní zahradě či v přírodě pod Zebínem.

3. Vybavení ŠD

Prostory školní družiny jsou umístěny v historické budově Základní školy Valdice. Úpravami v roce 2019 došlo k celkové rekonstrukci prostor družiny a k propojení ateliéru se školní družinou. Školní družina tak využívá mnohem větší prostor, než před rekonstrukcí. Při rekonstrukci a vybavování prostor školní družiny bylo dbáno na možnosti rozličných činností – relaxace, vzdělávání, tvoření apod.

V nepříznivém počasí je k dispozici školní tělocvična, případně další školní třídy, včetně polytechnické učebny.

Materiální vybavení odpovídá potřebám dětí mladšího školního věku. Dle potřeb a možností se průběžně doplňuje novými pomůckami, hračkami, hrami, materiálem pro tvoření a sportovním vybavením. ŠD je vybavena přiměřeným technickým zázemím, včetně wi-fi připojení.

4. Pedagogické zabezpečení

Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce.

Obvykle jsou zřízena dvě oddělení. Personálně jsou zabezpečena dvěma vychovatelkami, které splňují předepsanou odbornou způsobilost. Další vzdělávání probíhá prostřednictvím nabídek Centra vzdělávání Královéhradeckého kraje a formou samostudia vychovatelek.

5. Podmínky pro přijímání dětí

Do ŠD jsou přijímáni žáci 1. – 5. ročníku. O přijetí a případném vyloučení rozhoduje ředitel školy. K přihlášení slouží zápisový lístek, který podává prokazatelnou informaci o zdravotním stavu žáka, podmínkách a času odchodu v jednotlivých dnech a kontaktech na zákonné zástupce. Součástí přijímací dokumentace je i poučení o ochraně osobních údajů (GDPR).

Do školní družiny dochází pouze žáci, kteří jsou přihlášení. V případě mimořádné potřeby mohou být krátkodobě umístěni i žáci, kteří nejsou do ŠD přihlášení. Rozhodnutí v této situaci připadá pouze řediteli

školy. V takovém případě se rodiče i dočasně docházející žáci řídí tímto školním vzdělávacím programem pro ŠD a vnitřním řádem školní družiny ZŠ Valdice i dalšími nařízeními, které upravují zejména bezpečnost dítěte ve školní družině a pravidla opouštění/vyzvedávání dětí ze ŠD. Dočasné zařazení dítěte může být ze strany ředitele školy jednostranně ukončeno, na takové dítě se může vztahovat úhrada poplatku za vzdělávací služby ve ŠD. O úhradě rozhoduje ředitel školy.

6. Formy zájmového vzdělávání

V činnosti školní družiny se střídají formy zájmového vzdělávání, které odpovídají aktuální situaci ve ŠD (např. počtu dětí, počasí, týdennímu plánu činností atd.).

Jsou jimi zejména:

(a) hra

(b) učení

(c) vycházky a výlety

(d) besedy

(e) kroužky

(f) skupinové činnosti

(g) spontánní činnosti

7. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve ŠD

Za bezpečnost dětí ve ŠD zodpovídá od příchodu žáka do ŠD až do jeho odchodu ze ŠD vychovatelka daného oddělení. Nepřítomnost dětí zaznamenává denně do Přehledu výchovně vzdělávací práce.

Všechny děti jsou povinny dbát o svou vlastní bezpečnost a zdraví a brát ohled na ostatní.

Činnosti školní družiny se řídí principem předpokládání a předjímání nebezpečí úrazu. Zároveň se řídí vnitřními předpisy, které upravují provoz školního hřiště, tělocvičny, specializovaných učeben a směrnicí ředitele, která upravuje minimální bezpečnostní standard při organizaci školních a mimoškolních akcí, resp. aktivit.

III. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠD

1. Zaměření ŠD

Činnosti ve školní družině jsou zaměřeny na aktivní odpočinek dětí formou řízené i volné činnosti s cílem odstranit duševní únavu se zřetelem na zájmy a aktuální potřeby dětí.

2. Strategie zájmového vzdělávání, klíčové kompetence

Vytvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, to jsou hlavní strategie výchovné a vzdělávací činnosti ve ŠD. Klíčové kompetence účastníků ŠD navazují na kompetence žáků Základní školy Valdice. Kompetence se v procesu výchovně vzdělávací činnosti mimo vyučování rozvíjejí a navzájem prolínají v jednotlivých tematických oblastech výchovy.

Kompetence k učení	<p>povzbuzovat zvědavost a zájem dětí o nové informace, získávat informace z různých pramenů a zdrojů</p> <p>umožnit dětem vyjádřit a realizovat jejich vlastní nápady</p> <p>vést děti k hodnocení a sebehodnocení</p> <p>umožnit každému zažít úspěch</p> <p>motivovat k řešení nových úkolů a situací</p> <p>podporovat týmovou a projektovou práci</p>
Komunikativní kompetence	<p>vést děti ke vhodné komunikaci v různých situacích</p> <p>využívat různé formy komunikace</p> <p>učit děti obhajovat vlastní názor</p> <p>zbavovat děti ostychu mluvit na veřejnosti, vyjadřovat kladné a záporné pocity vhodným způsobem</p> <p>vést děti k samostatnému řešení jednoduchých konfliktů</p> <p>vést děti k naslouchání ostatním</p>
Pracovní kompetence	<p>nácvik samostatnosti a odpovědnosti dětí za přípravu na vyučování</p> <p>rozvíjet jednoduché manuální dovednosti dětí, podílet se na výzdobě prostor školy</p>
Personální a sociální kompetence	<p>vést děti k respektování pravidel</p> <p>rozvíjet základy emoční inteligence</p> <p>efektivně spolupracovat</p> <p>vysvětlovat znaky šikany, zneužívání, týrání a možnosti obrany proti nim</p> <p>respektovat úlohu skupiny a autonomii každého dítěte</p> <p>vést děti k respektování odlišných názorů</p> <p>upevňovat zdravý životní styl</p>
Občanské kompetence	<p>učit děti orientovat se v základních hodnotách naší společnosti</p> <p>podílet se na vytváření společných pravidel</p> <p>domáhat se svých práv kultivovaně</p> <p>cítit přirozenou hrdost kulturní a historickou</p> <p>učit se přijímat jiné kultury</p> <p>pečovat o životní prostředí</p>
Kulturní povědomí	<p>motivovat děti k zájmu o kulturní akce všeho druhu</p> <p>podílet se na kulturních akcích v našem okolí</p>
Kompetence k řešení problémů	<p>trénovat úsudek dětí na základě vlastní zkušenosti</p>

	<p>vést děti k odpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů</p> <p>učit děti obhájit svá rozhodnutí</p> <p>pomáhat dětem reagovat na danou situaci</p>
--	--

3. Zabezpečení zájmových činností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem zájmového vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je především začlenění žáka do dětského kolektivu ve školní družině. Vždy je brán zřetel na individuální schopnosti a dispozice žáka a to i za předpokladu, že případné podpůrné opatření nespadá do činnosti a působnosti ŠD.

Základním předpokladem podpory je shoda mezi rodinou a ŠD ohledně způsobu integrace.

4. Zabezpečení zájmového vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Činnost školní družiny se řídí i dispozicemi a schopnostmi žáků nadaných a talentovaných. V případě, že je vhodné individualizovat činnost žáka, je předpokladem shoda s rodiči a případný výběr činností je konzultován s pedagogy Základní školy Valdice.

5. Cíle zájmového vzdělávání ve ŠD

Cíle jsou v souladu s klíčovými kompetencemi:

- (a) pomáhat dětem v začleňování do dětského kolektivu a orientaci v něm;
- (b) respektovat individuální schopnosti a dovednosti dětí;
- (c) posilovat a rozvíjet zájmy dětí o smysluplné využití volného času;
- (d) poskytovat dětem dostatek možností a podnětů k rozvíjení tvořivosti a zájmů;
- (e) podporovat děti v osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost;
- (f) utvářet a prohlubovat vztah dětí k životnímu prostředí, kulturním a historickým památkám;
- (g) vést děti k osvojování základních hodnot;
- (h) dodržovat pedagogické a hygienické návyky při práci a využívat všech možností odpočinku a relaxace.

6. Obsah vzdělávání a druhy činností ŠD

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE:

(a) **pracovně-technická činnost:** práce s různými materiály, výroba dárků a výzdoby, práce s polytechnickými stavebnicemi

ČLOVĚK A PŘÍRODA:

(b) **přírodovědná činnost:** vycházky s pozorováním a poznáváním přírody živé i neživé, péče o rostliny

UMĚNÍ KULTURA:

(c) **esteticko-výchovná činnost:** výtvarné techniky, výstavy, soutěže

(d) **hudebně-pohybová činnost:** cvičení při hudbě, hry, relaxační cvičení

(e) literárně-dramatická činnost: dramatizace pohádek, vyprávění, přednes, četba, návštěva knihovny

ČLOVĚK A ZDRAVÍ:

(f) sportovní, tělovýchovná, turistická činnost: sportovní a pohybové hry, soutěže, soutěžní hry, atletika, míčové hry, sezónní sporty – sáňkování, hry na sněhu, pouštění draků, pochody

ČLOVĚK A SPOLEČNOST:

(g) společensko-vědní činnost: lidové zvyky a tradice, poznávání svého okolí, svátky, oslavy, dopravní výchova

(h) odpočinková činnost: fyzický odpočinek, poslechové činnosti, vyprávění, povídání si, společenské klidové hry

(ch) relaxační činnost: vycházky, hudebně pohybové hry, tělovýchovné chvílky, pohybové hry

(i) sebeobslužná činnost: návyky osobní hygieny, kultura stolování, péče o pořádek a čistotu, chování ve společnosti

(j) jiné činnosti: zábavné procvičování učiva, didaktické hry, hádanky, kvízy, příprava na vyučování, kulturní představení a vystoupení

7. Průřezová témata základního vzdělávání

Zájmové vzdělávání v rámci průřezových témat je zaměřeno na praktické využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti s ohledem na jeho individuální potřeby a zvláštnosti, pomáhat mu hledat si vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému, ostatním lidem a světu. Průřezová témata:

(a) osobnostní a sociální výchova;

(b) výchova evropského občana;

(c) výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;

(d) multikulturní výchova;

(e) environmentální výchova;

(f) mediální výchova.

Osobnostní a sociální výchova ve ŠD zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci mezi dětmi. Zařazujeme témata směřující k sebepoznání, psychohygieně, mezilidským vztahům, zdokonalování dovedností a komunikace. Rozvíjíme estetiku a smyslové vnímání, chápání umění. Zájmové vzdělávání v rámci průřezového tématu je zaměřeno na životní prostředí a má vést děti k pochopení vztahů člověka k životnímu prostředí. Úkolem je rozvoj zájmu, cítění, znalostí, postojů a dovedností ve vztahu k životnímu prostředí. Vede žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí včetně mezilidských vztahů. Vede k pochopení zdravého životního stylu a k vytváření hodnotové orientace dětí v zájmu udržitelného rozvoje lidské civilizace.

8. Měsíční plán ŠD

Měsíc	Akce	Výstupy	Projekty
Září	Poznáváme svou školu – historie, co kdo máme, jak co děláme Jak to chodí ve ŠD – řád ŠD. atd. Kolem nás je samá krása – poznávání okolí, plánek Dopravní abeceda Z pohádky do pohádky	Projevuje zájem, umí si radit s kamarády Naslouchá a třídí si vědomosti Pracuje podle návodu vychovatelky	Pohádkové postavy – výkresy, loutky
Říjen	Poznáváme sporty	Je hrdý na kraj, kde žije a zajímá se o něj	Soutěž ve střelbě

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VALDICE, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Jičínská 30, 507 11 VALDICE, IČO 70990921

T: 493 533328, E: VOJTKO@ZSVALDICE.CZ

	Podzim má nejkrásnější barvy – pozorování, zapouštění barev Učíme se střilet – závody na střelnici + opékání buřtů Přírodniny – tvořivá dílna	Pracuje ze všech sil Tříbí si fantazii a zručnost	Výlet ŠD – podzimní prázdniny
Listopad	Kdo je můj kamarád – vztahy, obrázek, vyprávění Sportovní stezka odvahy Co nám dala příroda – výrobky a výzdoba z přírodnin – výpravy do přírody Advent – tvořivá dílna – pečení, zdobení perníčků	Učí se přemýšlet o druhých Používá svou dovednost, představivost a talent Organizuje činnost svou i svých kamarádů	Rozsvěcení stromu - Advent
Prosinec	Příprava vánočních dárků Čertovské skotačení Vánoční výzdoba ŠD – výrobky z papíru a přírodnin	Pracuje se zájmem a fantazií Uklízí po práci Zapojuje myšlení a fantazii Pracuje podle návodu a spolupracuje Snaží se o to, aby svým vystoupením přispěl ke zdaru akce	Rej čertů – diskotéka, sportovní zápolení
Leden	Šikovné ručičky – kamarádka jehlička Dopravní značky, dopravní prostředky – výroba dopravních značek Kdo to ví, odpoví – poznávací soutěž – dopravní téma Poznáváme sporty – házená Zima má své radosti – sáňkování, bobování, závody	Používá znalosti ze života a snaží se uspět – soutěživost a tolerance Pracuje podle návodu, přidává své znalosti Raduje se z pohybu	Výstava vyšívaných + šitých výrobků Výlet ŠD – pololetní prázdniny
Únor	Valdický masopust – výroba masek, příprava na obecní slavnost Zimní turnaj ve vybíjené – pohybové hry s míčem Já a moje rodina – vztahy, zájmy, obrázek rodičů Kdo je můj nejlepší kamarád – zvířata i lidé – masky, zvířátka z papíru Zimní výpravy do přírody – pozorování zvířete, chování v přírodě	Podílí se na životě v obci, chápe význam ožívování starých obyčejů v současném světě Dodržuje pravidla Sportovní chování Správně pojmenuje vztahy v rodině Cítí potřebu najít si kamaráda Vnímá krásu přírody kolem sebe	Vyrábíme masopustní masky Turnaj ve vybíjené Výstava obrázků – moje rodina
Březen	Brzy bude jaro – jarní výzdoba Co čeká přírodu na jaře – výroba z papíru, textilu a vlny Kniha – můj přítel	Jmenuje kvetoucí stromy, jejich užitečnost, cítí náklonnost ke zvířatům Pracuje a má radost z práce	Výzdoba ŠD a prostor školy (návrh, výběr, výroba) Návštěva knihovny
Duben	Velikonoční turnaj v kuželkách Zdravá strava – hrájeme si na kuchaře Velikonoce jsou tady – kraslice, výrobky z přírodnin Čarodějnice – výroba čarodějnic	Soutěží, získává pohybové dovednosti Poznává lidové tradice Zapojuje se do her a soutěží Vnímá a prožívá oslavy	Velikonoční výstava Výlet ŠD – velikonoční prázdniny
Květen	Hry bez hranic – atletická olympiáda Jaro už je tady – pozorování, výpravy do přírody Květiny – poznávání, určování Den matek – výroba drobných dárků Módní návrháři – textilní dovednosti	Využívá výsledky pozorování Poznává několik rostlin Projevuje svůj vztah k mamince Organizuje s ostatními závod	Vyrábíme vlastní herbář – nasbíráme, vylišujeme, nalepíme, označíme
Červen	Kde se nám se ŠD nejvíc líbilo – hodnocení uplynulého roku, plány na příští rok, beseda Dětský den je i pro družinu – soutěže a hry Olympiáda ŠD – netradiční soutěže Střelba + opékání buřtů – rozloučení se s dětmi a rodiči	Plánuje jednoduché soutěže a hry Přijme vítězství i porážku Je hrdý na svůj výkon Má radost z pohybu	Dětský den – děti si vymyslí netradiční soutěže

IV. PEDAGOGICKÁ DOKUMENTACE

Pedagogická dokumentace je vedena tak, aby byla průkazná:

(a) přihláška do ŠD;

(b) přehled výchovně vzdělávací práce;

- (c) docházkový sešit;
- (d) Vnitřní řád ŠD;
- (e) ŠVP.

V. PLÁN KONTROLNÍ A EVALUAČNÍ ČINNOSTI V ŠD

Cílem evaluační činnosti je zajištění odpovídající úrovně zájmového vzdělávání při ZŠ Valdice ve ŠD. Evaluační činnost je plánována v rámci kontrolní činnosti ředitele školy, ale i ve formě auto-evaluace. Obvyklými tématy a oblastmi evaluace je:

- (a) dosahování výchovných a vzdělávacích cílů;
- (b) hodnocení průběhu a organizace činnosti ve ŠD;
- (c) průběh a organizace podpory dětí se speciálními edukačními potřebami, včetně talentovaných a nadaných;
- (d) dodržování bezpečnostních pravidel;
- (e) kontrola dokumentace.

Závěrečné ustanovení

Tento Školní vzdělávací program ŠD nabývá platnosti a účinnosti dne 1. května 2021 a nahrazuje Školní vzdělávací program ze dne 1. září 2009.

Schváleno školskou radou dne: 20. dubna 2021

Ve Valdicích dne 1. května 2021

ředitel školy